

commissiøner, og vel gjælder denne Bestemmelse kun med Hensyn til Kjøbstæderne, men naar Forordningen ikke har en lignende Bestemmelse med Hensyn til Landet og Kjøbenhavn, saa har dette sin naturlige Grundderi, at der ikke paa den Tid fandtes Procuratorer eller Sagførere paa Landet — efter Lovens 1—9—15 maatte Sagførerne nemlig ikke „bruges paa Landsbyerne“, som det hedder, og det var altsaa ikke dengang Brug, at Sagførere havde Bolkig paa Landet —, og hvad angaaer Kjøbenhavn, da var en saadan Bestemmelse ogsaa fundet unødvendig paa Grund af Forligelsescommissiøns Sammensætning, idet den nemlig her i Kjøbenhavn skulde bestaae af en Assessor i Hof- og Stadsretten, et Medlem af Kjøbenhavns Magistrat og een af Stadens 32 Mænd, og man ikke dengang kunde tænke, at det Tilfælde kunde indtræde, at eet af disse Medlemmer kunde være Sagfører, saaledes som det imidlertid senere har vilst sig at være Tilfældet. At det imidlertid var Lovgiverens Mening, at den anførte Bestemmelse i Forordningen af 1795 ogsaa skulde komme til Anvendelse paa Landet og i Kjøbstæderne, er udtalt i forskellige collegiale Resolutioner. Som Motiv til denne Bestemmelse er det anført i Forordningen, at det kunde være, at de tvivlende Parter især velen havde benyttet vedkommende Sagførers Raadsfjæls; Lovgiveren maa altsaa have antaget, at den Omstændighed, at een af Parterne havde henvendt sig til Sagføreren, kunde faae Indflydelse paa den Stemning, hvori Sagføreren udførte det ham som Forligsmægler overdragne Hverv, og det forekommer mig ogsaa, at Sligt er tænkeligt, og at det Motiv, Lovgiveren her har anført, altsaa er vel begrundet. Det ligger i Sagens Natur, at naar en Mand har henvendt sig til en Sagfører med Anmodning om, at denne skal overtage Førelsen af en Sag, saa bliver Sagføreren paa en Maade selv Part i Sagen, han opfatter Sagen eensidig, og denne eensidige Opfattelse kan aabenbart ogsaa gjøre sig gjældende under hans Mægling af Sagen. Han vil let faae en særlig Interesse for den ene Parts Sag, som han vil savne for den

andens, og han vil tabe den Ligevægt, som det er saa nødvendigt for en Forligsmægler at have. Der kan vel herimod anføres, at Lovgiveren dog, da Lovgivningen har den udtrykkelige Bestemmelse, at Dommerne kunne være Forligsmæglere, har forudsat, at Dommeren paa et senere Stadium af Sagen kunde bevare en saadan Ligevægt, en saadan Upartisthed, idet han nemlig kan komme til at paakjende Sagen, men dertil maa jeg dog bemærke, at Dommerens Stilling er en heel anden end Sagføreren. Sagføreren er mere vant til, naar han modtager en Sag, at see den eensidig, medens Dommerens Stilling netop er at dømme Parterne imellem, og han maa altsaa formodes lettere at kunne blive uafficeret af en eensidig Ansæelse af Sagen. Dertil kommer endnu, at Parterne heller ikke kunne antages at ville fremtræde med den fornødne Aabenhed for en Forligsmægler, der er Sagfører. Det er jo tænkeligt, at den ene af Parterne vil, hvis Sagen ikke bliver forliget, henvende sig netop til den Sagfører, som har prøvet at forlige Sagen, og at han da vil benytte de Oplysninger, han under Forligsmæglingen har erholdt om de Omstændigheder, der kunne gjøre Sagens Stilling mindre gunstig for den anden Part. Herimod kan vel atter indvendes, at ligesom Sagføreren som Forligsmægler saaledes bliver bekendt med de forskellige Omstændigheder ved Sagen, set fra den anden Parts Side, saaledes vil den ene Part i Reglen ogsaa ved Forligsmæglingen blive bekendt med Omstændighederne ved Sagen, set fra den anden Parts Side, og at Sagføreren saaledes ikke kommer i Besiddelse af andet Kjenndskab til og Indblik i Sagen end det, Parten selv vil erholde; men der er dog en stor Forskiel i saa Henseende, thi Sagføreren veed paa en ganske anden Maade end Parten selv at benytte sig af den Svaghed, der kan ligge i Modpartens Sag. Den Indvending, som saaledes hentes fra, at Parterne ikke med fornøden Aabenhed ville fremstille sig for en Sagfører som Forligsmægler, vilde vel bortfalde, naar det i Forbindelse dermed blev bestemt, at Sagføreren ikke maatte procedere den Sag, hvori han forgiøves